

Våkner opp, Psykologforeningen!

På tide at Psykologforeningen våkner: Landsmøtet bør vedta en politikk for behandlingskvalitet i spesialisthelsetjenesten.

TEKST

Even Rognan og Aksel Lindstad

PUBLISERT 5. august 2019

EN KARTLEGGING gjennomført av Psykologforeningen viser at presset på behandlere i psykisk helsevern øker. Det er ikke nytt at psykologene melder at de ser i kryss, at rapportering tar tid vekk fra behandling, og at de må ta inn nye pasienter i et tempo som gjør at de friskeste av de sykeste må ut av systemet før de er ferdigbehandlet.

Men det er på tide å ta situasjonen på alvor:

Forholdene det rapporteres om, er uforenlige med et langt arbeidsliv. Vi er bekymret for at vi snart vil se sykmeldinger, utbrenthet og i siste instans risikerer behandlerflukt fra spesialisthelsetjenesten. Om noen år vil man spørre seg: «Hvem tillot denne utviklingen?»

Siri Næs, foretakstillitsvalgt for Psykologforeningen i Helse Møre og Romsdal (Helse-MR), har – nærmest alene – forsøkt å sette spesialisthelsetjenesten på dagsordenen. Ikke før lokallagene gjentatte ganger hevet stemmen og Håkon Skard utfordret den sittende presidenten, våknet Psykologforeningen fra dvalen. For å hindre ny innsovning må landsmøtet vedta en politikk for kvalitet i behandling og bedre arbeidsvilkår i spesialisthelsetjenesten. Slik kan vi endre helsevesenet og Psykologforeningen gjenskape tillit hos medlemmene.

TYDELIG BESKJED FRA TILLITSVALGTE

Hvorfor skal vi ha fokus på spesialisthelsetjenesten?

En betydelig overvekt av medlemmene i Psykologforeningen arbeider i spesialisthelsetjenesten. Det er en bekymringsfull utvikling at lokal og god faglig ledelse blir bundet opp i nasjonale og regionale strukturkrav mest forbundet med kontroll og økonomi, ikke til utvikling og levering av gode faglige helsetjenester.

De foretakstillitsvalgte har gitt tydelig beskjed om situasjonen i spesialisthelsetjenesten. Men veien for å påvirke foreningen sentralt har lenge vært kronglete og unødvendig vanskelig. Først når debatten flyttes over i offentligheten, våkner Psykologforeningens politiske ledelse. Sett utenifra kan det virke som det har vært en systematisk og villet nedprioritering av spesialisthelsetjenesten.

PSYKOLOGFORENINGENS STILLHET

Flere alvorlige utviklingstrekk har passert i stillhet i Psykologforeningen. Et eksempel er Helse Sør-Østs regionale utviklingsplan. Denne strategiske planen legger føringer for psykisk helsevern i Norges største helseregion frem til 2035. 98 ulike instanser har sendt innspill på planen, men ikke Psykologforeningen. De har heller ikke sendt høringsvar i de tre andre regionene.

Hva sier de vedtatte kapasitetsberegningene for Helse Sør-Øst? At til tross for forventet befolkningsvekst skal sengekapasiteten, som allerede er dramatisk redusert, reduseres med 29 prosent. Poliklinisk aktivitet skal reduseres med 15 prosent. Sengetallene skal ned på bakgrunn av «effektivisering» samt «samarbeidom de aller sykeste» med kommunen. Hvordan dette faktisk skal foregå, er ikke nærmere beskrevet. Poliklinisk aktivitet forventes å kunne reduseres på bakgrunn av teknologiske nyvinninger. Dette er imidlertid ikke utprøvd og må regnes for å være rene antagelser – antagelser som likevel bestemmer størrelsen på nye bygg og bemanning i psykisk helsevern.

ET NYTT BLIKK

Hvorfor ha fokus på spesialisthelsetjenestennår kommunen/forebygging er viktig?

Å utvide arenaene der psykologer kan bidra, er viktig. Det samme gjelder tidlig intervensjon, forebygging og å utvikle nye arbeidsområder for psykologene i kommunen. Men med økt bredde i faget utfordres foreningen når det gjelder hva som skal prioriteres.

Vi mener derfor at tiden er inne for å ta vare på medlemmene våre der de er, bedre arbeidsvilkårene og heve kvaliteten der vi har våre primæreoppgaver – i klinisk virksomhet. Hvis vi ikke klarer å levere gode tjenester der befolkningen har forventninger til oss, vil vi miste legitimitet på andre arbeidsområder. Derfor mener vi at riktig vei i første omgang er et landsmøtevedtak om at fagforeningen er nødt til å ha en klar policy på hva kvalitet i spesialisthelsetjenesten skal være, både når det gjelder økonomiske rammer, innhold i tjenester og arbeidsvilkår.

God fagpolitikk er nemlig god fagforeningspolitikk. Et for bredt vedtak om kvalitet vil ikke hjelpe oss. Derfor mener vi at et vedtak spisset mot spesialisthelsetjenesten er veien å gå. Vi er overbevist om at en policy for kvalitet i spesialisthelsetjenesten også kan ha en verdi for lavterskeltilbudene.

FORSLAG TIL VEDTAK

Buskerud ønsker et nytt blikk på spesialisthelsetjenesten. På landsmøtet kan vi endre hva som skal prioriteres. Med dette foreslår Buskerud lokallag landsmøtevedtaket:

«Psykologforeningen skal ha en klar policy for hvordan kvalitet i behandling skal se ut i spesialisthelsetjenesten. Dette innebærer både levering og implementering av behandling samt hvilke økonomiske rammer og arbeidsvilkår som må være på plass. Psykologforeningen skal lage en plan for å implementere denne politikken for kvalitet. Dette innebærer å se på krav i spesialistutdanningen som sørger for at psykologen må

jobbe etter kvalitetsprinsipper. Det innebærer en politisk strategi for å skape endring, og det innebærer å velge et fagpolitisk standpunkt på hva god behandling er.»

LES OGSÅ

Psykologforeningens arbeid med spesialisthelsetjenesten

Alt arbeid er knyttet opp mot mål om å sikre så gode tjenester for pasientene og så gode arbeidsvilkår for psykologer som mulig, i tråd med Psykologforeningens vedtatte prinsippprogram.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 56, nummer 8, 2019, side

TEKST

Even Rognan og Aksel Lindstad , på vegne av styret i Buskerud lokallag